

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р ДАНИЕЛА АНДОНОВА

НМА „Проф. П. Владигеров“, Клавирна катедра ИФ

на дисертационния труд на

МИЛКО ДОЙЧЕВ МИЛКОВ

Докторант към НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ „МУЗИКА“

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

НА ТЕМА

СЪВРЕМЕННИ ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ

В КАМЕРНОТО И СОЛОВО МУЗИЦИРАНЕ С ПИАНО

професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, научна
област: 8. Изкуства

с научен ръководител проф. д-р Милена Шушулова-Павлова

Милко Милков завършва Средното музикално училище „Добри Христов“ във Варна и Националната музикална академия “Проф. Панчо Владигеров” в София, в класа по пиано на професорите Джулия и Константин Ганеви.

В периода 1993-1995 г., със стипендия на Министерството на културата на Италия, специализира в майсторските класове на Музикалната Академия “Santa Cecilia” – Рим (Италия), където учи пиано при Маестро Серджио Пертикарولي и камерна музика при Феликс Айо. Участва в майсторските класове по интерпретация на Професорите

Марчело Абадо (Италия), Жермен Муние (Франция) и Лев Наумов (Русия).

Милко Милков е носител на I-ва награда от Националния конкурс “Светослав Обретенов” – Провадия; лауреат е на Международния конкурс за пианисти “Senigallia” – Италия и Международния конкурс за млади музиканти “Trofeo di Tortona” – Италия. Участва в редица музикални фестивали, сред които Международния музикален фестивал “Trinita’ dei Monti” в Рим, Международния музикален фестивал „Варненско лято“, „Европейския музикален фестивал“, Международния музикален фестивал „Софийски музикални седмици“ и др.

Милков осъществява съвместни проекти – концерти и записи, с музиканти като пианиста Йовчо Крушев, кларинетиста Борислав Йоцов, виолончелистите Станимир Тодоров, Христо Танев и Антонио Мостачи (Италия), цигуларите Димитър Буров и Варти Мануелян, певците Татяна Давидова и Юлиян Константинов. Концертира като солист на симфонични оркестри в България и Италия под диригентството на Иван Маринов, Росен Миланов, Иван Кожухаров, Цанко Делибозов, Микеле Марвули (Италия), Амори дьо Клозел (Франция), Кенет Кислър (САЩ).

Милко Милков гастролира с успех в Австрия, Италия, Южна Африка, Южна Корея, Гърция и Русия (където свири в престижната зала “Рахманинов” в Москва). Има реализирани записи за Българската национална телевизия, Българското национално радио, „Златния фонд” на Радио Варна, издава четири компактдиска. Десетки негови записи са в някои от най-големите световни музикални сайтове.

През 1998 г. е поканен за професор по пиано в Kwangju University - Южна Корея. От 2001 г. Милко Милков е преподавател по пиано и камерна музика в Нов български университет – София. Между 2006 и 2011 води съвместно с проф. Адам Водницки (САЩ), проф. Йозеф Бановец (САЩ) и проф. Джоузеф Станфорд (ЮАР) ежегодния международен

майсторски клас по пиано, организиран от канадската музикална агенция „Symphonic Workshops“. Водил е майсторски класове също и в Сеул и Куангджу (Южна Корея), както и в музикалните училища във Варна и Плевен.

През месец май 2016 е поканен за официален музикален партньор на „The International Luxury Hotel Association“ със седалище в Палм Бийч (Флорида, САЩ) и свири на откриването на първата Международна конференция на Асоциацията проведена в Европа, която се състои в „Athens Ledra Marriott 5-Stars Hotel“ – Атина (Гърция).

За неговото изкуство се изказват професори със световно реноме като: Серджо Пертикарولي (Италия), Академия „Санта Чечилия“ – Рим
Проф. Жермен Муние (Франция), „Екол Нормал“ – Париж
Марчело Абадо (Италия), Консерватория „Джузепе Верди“ – Милано

Темата на дисертационния труд на Милко Милков е **„Съвременни интерпретационни проблеми в камерното и соловото музициране с пиано“**.

Имайки предвид богатия солов и ансамблов репертоар, реализиран от Милко Милков, богатата концертна дейност в областта на съвместното камерно музициране, както и фактът, че той преподава и камерна музика с дългогодишна педагогическа практика, съвсем обоснована е неговата идея да концентрира своя опит и познания в изследването на стиловата и интерпретационната проблематика на две големи и интересни произведения от два различни стила в областта на камерното музициране: Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен и Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк.

Дисертационният труд е написан с интересен, увлекателен професионален език и добър литературен стил. Състои се от 109 страници,

структуриран е в три глави, като основната разработка и изследване на двете музикални произведения е във втора глава.

Освен акцентите върху стиловата и интерпретационната специфика на произведенията, в труда са застъпени многостранно различни технически изпълнителски проблематики, отнасящи се до процеса на работата за изработване и подготовка на една концертна камерна изява с повече от един солиращ инструмент: репетиции, разпределение на творческите дейности за реализиране на високо художествено изпълнение, мотивация към търсенето на собствен ансамблов интерпретационен път.

Актуалността на изследването на тази материята е изключително важна за всеки музикант-изпълнител (солов или камерен) и преподавател, както днес в XXI век, така и в предишни периоди от развитието на музикалното изпълнителство и методика. Разгледани са специфичните особености при камерното музициране за постигане на единна художествената интерпретация. Разгледани са основни изпълнителски и интерпретационни трудности при запис на класически и популярни пиеси, особено в малки музикални форми.

В Първа глава, през призмата на своя поглед, Милко Милков детайлно дефинира базовите терминологични категории, с които борави всеки концертиращ артист: какво представлява интерпретацията, що е изпълнителство, що е камерна музика, какви са основните цели и задачи пред изпълнителя.

Обръща се специално внимание на важните задачи, стоящи пред изпълнителя: да бъде изпълнен точно написания от автора текст в партитурата и да бъде осъществена една трудна задача в камерното музициране, а именно: сплавта между професионално-педантичния прочит на авторския текст, неговото стриктно изпълнение и субективния фактор - личния почерк и интерпретация на изпълнителите, уеднаквени като начин на мислене между няколко солиращи индивидуалности.

Направен е опит за теоретично представяне на термина *интерпретация* и как се постига истинна, правдива и художествено пълноценна интерпретация. Изучаването и изпълнението на музикалния текст на произведението трябва да бъдат максимално обективни, а самата интерпретация и нейното възприемане от слушателя са субективни. Отделено е внимание на репетиционния процес в камерната музика, като е споделен личен опит.

ВТОРА ГЛАВА на труда изследва интерпретационните проблеми в камерното и соловото музициране. Разгледани са изпълнителските и интерпретационните проблеми пред солистите, както и подходите при работата на пианиста върху два големи ансамблови концерта със симфоничен оркестър: Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен и Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк. В този аспект са разгледани също и солови пиеси за пиано.

Изследвани са стиловите специфики, свързани с епохата, индивидуалността, емоционално-философската естетика на композиторите, както и изпълнителските задачи към звукоизвличането за постигане на звуковите багри, на динамическите амплитуди и щрихи нюанси в изследваните произведения.

Разгледани са хармоничната, мелодичната и ритмична структура на произведенията. Дисертантът подробно анализира не само музикалния език на творбите, музикалната форма и фактура, но дава и свои интерпретационни решения за много от изпълнителските проблеми, както и решения за техническото овладяване на много от пианистичните трудности. Изтъкната е необходимост от разгърнатата звукова амплитуда от страна на изпълнителите, например в концерта от Бетовен (*pp-fff*), отчетлив ритъм в определени епизоди или ярък колорит в подчертаването на богатата хармония в концерта на Пуленк.

Направена е аналогия и с други произведения от същите автори. Мотивиран е професионалният интерес на изпълнителя към проучване и познаване на различните издания и редакции на свирените произведения и насочване към правилния избор между тях.

Изтъкнато е базовото значение на доброто познаване на оркестрацията на концертите и взаимодействието между оркестровите тембри и ролята на клавира в диалозите между инструментите.

Уловени са специфичните технически трудности в клавирните партии, например в анализа на Концерта за две пиана от Пуленк, 3 ч.

В анализите се акцентира върху опознаване на характерността на музиката. Например в 3 ч. на Концерта от Пуленк: разбирането на колорита, хармониите, разнообразието и богатството на темите, тембрите и ритмиката.

Акцентира се и на музикалната фразировка в произведенията.

В ТРЕТА ГЛАВА докторантът изследва класическия изпълнителски и интерпретационен подход при концертно изпълнение или запис на пиеси от популярната музика. В тази глава той споделя своя личен опит от звукозаписната дейност, която осъществява, както и щрихи от проблемите и начини за тяхното разрешаване. През 2016 Милко Милков записва компактдиск с коренно различни в стилово и жанрово отношение пиеси, а след това работи върху проект, свързан със звукозапис в студио на дигитално пиано в MIDI формат.

В резюме бих изтъкнала, че поставените задачи в изследването са постигнати.

Приноси на дисертационния труд:

Поставена е теоретична и терминологична основа за същността на интерпретацията, на изпълнителството, на художествената интерпретация в камерната музика и специфичните особености на камерното музициране.

Конкретизирани са основните цели и задачи пред изпълнителя в камерното музициране. Определени са параметрите на предварителната подготовка и вида и начина на резултатния репетиционен и изпълнителски процес на база лични наблюдения и опит.

Подказани са варианти и решения на интерпретационните изпълнителски проблеми в камерното и солово изпълнителство на пианиста на базата на основен анализ на Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен и на солистите в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк

Направен е основен анализ на литературните (нотни, партитурни) източници, имащи отношение към соловото изпълнение с пиано в концерти при участие на повече от един солов инструмент.

Разгледани са изпълнителските и интерпретационни трудности при записване на класически и популярни пиеси в малки музикални форми.

Конкретизирани са специфичните технологични особености при запис на дигитално пиано в MIDI формат.

Създаден е модел на интерпретация на солово музициране на пиано като подход при изпълнение на концерти с повече от един солов инструмент, успешно апробиран в Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен (Троен концерт) и в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк.

Подробно е описан опита, придобит от обучението и работата на докторанта със световноизвестни изпълнители и педагози. Докторантът прави опит да предаде на следващите поколения тяхното интелектуално наследство – получените от тях съвети и препоръки.

Престижните реализирани концерти на едни от най-утвърдените международни музикални фестивали (четири от тях на „Европейски музикален фестивал“, „Софийски музикални седмици“, „Варненско лято“,

Международна конференция в Атина), доказват сериозността на материята, предмет на художественото и научно изследване на докторската работа.

В периода на докторантурата са осъществени и публикувани 54 записа на музикални произведения в четири големи световни музикални платформи: You Tube - 17, Sound Cloud (Берлин, Германия) – 15, Bandcamp (Калифорния, САЩ) – 3, Twine (Манчестър, Англия) – 19 с повече от 26000 прослушвания. Записан е компактдиск с пиеси от различни жанрове и стилове в музиката – класически, филмова музика, популярна музика, джаз и съвременни композитори, което популяризира класическата музика сред по-широк кръг публика. Осъществени са записи на дигитално пиано в МИДИ формат и синтетичен оркестър.

В заключение:

Считам, че с постигнатите задачи и приноси, дисертационният труд на Милко Милков на тема **„Съвременни интерпретационни проблеми в камерното и соловото музициране с пиано“** отговаря на критериите и изискванията на закона за научните степени и научните звания за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“. Дисертантът представя и необходимите публикации, концертни изяви и записи във връзка с темата на този дисертационния труд.

Убедено предлагам на научното жури да присъди на Милко Дойчев Милков образователната и научна степен „Доктор“, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, научна област: 8. Изкуства.

София, 28.10.2020

Проф. д-р Даниела Андонова